

İklim Planından Yatırıma Hazır Projelere: Karatay'ın Enerji Verimliliği Atılımı

Karatay Belediyesi; GCoM, MLGP4Climate ve EU4ETTR desteğiyle, belediye iklim eylem planını City Climate Finance Gap Fund'un katkısıyla desteklenen, yatırıma hazır, 5,3 milyon avroluk bir kamu binası enerji verimliliği portföyüne dönüştürdü.

395.499

NÜFUS

2.746 km²

İLÇE ALANI

79 eylemSECAP (HAZİRAN
2025'TE KABUL)**%55 / %80**AZALTIM HEDEFİ,
2035 / 2050

Yenilenebilir Enerji & Verimlilik

Kamu Binalarında Enerji Verimliliği

Sürdürülebilir Ulaşım

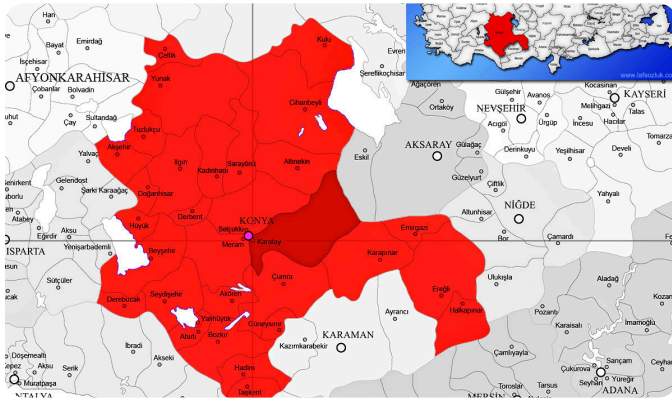
Su ve İklim Dayanıklılığı

ARKA PLAN

Su stresi altında bir kent, emisyonları azaltma yarışında

Konya'nın merkez ilçelerinden biri olan Karatay, 2.746 km² alan ve 63 mahallede 395.499 kişiye ev sahipliği yapıyor. İlçe, Türkiye'nin en su stresli bölgelerinden biri olan Konya Kapalı Havzası içinde yer alıyor: tarımsal sulamada on yıllardır süregelen yeraltı suyu kullanımı, yeraltı su seviyelerini düşürdü ve tarım alanlarını ile yerleşim yerlerini tehdit eden *obruk* oluşumlarını tetikledi. Büyüyen nüfusun artan enerji talebi, kentin bağlı olduğu su-enerji dengesi ve emisyonlar üzerindeki baskıyı daha da artırıyor.

Karatay Belediyesi, 2024 yılında Küresel Belediye Başkanları İklim ve Enerji Sözleşmesi'ne (GCoM) katıldı ve sera gazı emisyonlarını azaltmayı, iklim stresine uyumu, su, enerji ve arazi yönetimini birbirinden ayrı değil bütüncül olarak ele almayı hedefleyen bir Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı (SECAP) hazırlığına başladı.

Solda: Karatay ilçesinin (kırmızı ile gösterilen) Konya ili içindeki konumu. Sağda: Konya'nın kültürel ve tarihi mirasının simgelerinden biri olan Mevlana Müzesi.

MLGP4Climate ve GCoM kapsamındaki iş birliğimiz ile City Climate Finance Gap Fund desteği, Karatay Belediyesinin iklim hedeflerini somut projelere dönüştürmesine, teknik kapasitesini geliştirmesine ve sürdürülebilir yatırımlar için yeni fırsatlar oluşturmaya katkı sağlamaktadır.

— Karatay Belediyesi

SÜREÇ

İmzalanan protokolden güvenilir bir iklim planına

Bu hedefi finanse edilebilir bir plana dönüştürmek, iyi niyetten daha fazlasını gerektirdi. Karatay'ın teknik ekipleri, her SECAP'ın temelini oluşturan sera gazı envanterini ve iklim risk ve kırılganlık analizini hazırladı; AB destekli **EU4ETTR** Programı (Batı Balkanlar ve Türkiye'de Belediye Başkanları Sözleşmesi için Enerji Dönüşümü) ve **MLGP4Climate** platformunun desteği, planın finansal boyutunu güçlendirerek iklim hedeflerinin maliyetlendirilmiş, finanse edilebilir eylemlere dönüştürülmesine yardımcı oldu.

Bu iş birliği, 15 Ocak 2025 tarihinde Karatay Paydaş Çalıştay'ında Karatay Belediyesi, KOP Bölge Kalkınma İdaresi ve Litvanya Merkezi Proje Yönetim Ajansı (CPVA) arasında imzalanan iş birliği protokolü ile resmîyete kavuştu ve ardından gelen teknik ve finansal desteğin yolunu açtı. Beş ay sonra, **Haziran 2025'te** Karatay Belediye Meclisi SECAP'ı resmen kabul etti: 2050 yılına kadar karbon nötrlüğü, 2035'te kişi başı emisyonlarda **%55**, 2050'de **%80** azaltımı hedefleyen dokuz tematik alanda **79 eylem**.

Karatay Belediyesi teknik ekibi ve proje ortakları, enerji verimliliği ön fizibilite çalışması kapsamındaki bir çalışma oturumunda.

SONUÇ

Etütlerden 5,3 milyon avroluk yatırım portföyüne

GCoM – City Climate Finance Gap Fund, 29 Temmuz 2025'te "Karatay'da Yenilikçi Enerji Verimliliği Çözümleri" projesine onay verdi

13

KAMU OKULU

21

KAPSANAN BİNA

100.000+ m²

ETÜT EDİLEN KAPALI ALAN

5,3 M€

BELİRLENEN YATIRIM PORTFÖYÜ

~2.000 tCO₂E/YIL AZALTIM**10.000+**

YARARLANACAK ÖĞRENCİ, ÖĞRETMEN & PERSONEL

Gap Fund destekli proje; Karatay'ın kamu binalarında Yatırım Sınıfı Enerji Etütleri, çatı üstü güneş enerjisi potansiyeli değerlendirmeleri, finansal modelleme ve paydaş katılımı çalışmalarını finanse etti. Bu çalışma, 2026 yılında başlayan "Karatay'da Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Tedbirlerinin Ön Fizibilite Çalışması" projesine doğrudan girdi oluşturdu: 13 okul, 21 bina ve 100.000 m²'den fazla kapalı alan.

Sonuç: finansmana hazır, yaklaşık 5,3 milyon avroluk bir yenileme yatırımı portföyü belirlendi; bu portföyün yılda yaklaşık 2.000 ton CO₂e azaltım sağlaması ve 10.000'den fazla öğrenci, öğretmen ve personelin koşullarını iyileştirmesi bekleniyor. Karatay aynı zamanda kaynağında üretimi de artırıyor: İsmil'de kurulan 105.000 m²'lik yeni GES sahası, verimlilik programına ek yenilenebilir enerji kapasitesi sağlıyor.

SIRADA NE VAR

Karatay'ın deneyiminin diğer kentler için anlamı

Karatay'ın izlediği yol — 2024'teki SECAP taahhüdünden, imzalanan iş birliği protokolüne, GCoM–Gap Fund finansmanına ve iki yıldan kısa sürede maliyetlendirilmiş bir kamu binası yatırım portföyüne — iklim planlamasının, teknik desteğin ve finansmanın birbirinden ayrı değil, kasıtlı olarak birbirine bağlandığında orta ölçekli bir Türk belediyesinin neler başarabileceğini gösteriyor.

Belediyenin kendi önceliklerine göre bundan sonraki adımlar: SECAP'ın kalan eylemlerinin, özellikle Konya Kapalı Havzası'ndaki su, kuraklık ve *obruk* riskine yönelik eylemlerin uygulanmaya devam etmesi; kamu binası yenileme modelinin diğer bina stokuna ölçeklendirilmesi; tek seferlik etütler yerine sürekli bir finansmana hazır proje portföyü oluşturulması; ve bu ilerlemeyi mümkün kılan GCoM, MLGP4Climate, EU4ETTR ve bundan sonra CITY-ACCEL ile olan uluslararası iş birliklerinin sürdürülmesi.

Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca ve EU4ETTR Türkiye Projesi Takım Lideri Daiva Matonienė, imza töreni'nde (15.01.2025) — Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı'nın (SECAP) uygulanmasına yönelik finansal model fizibilite çalışmasının hazırlanması için iş birliği anlaşmasını imzaladı.

“

İklim hedeflerine ulaşmak için belediyelerin yalnızca doğru projeleri belirlemesi değil, bu projeleri yatırım ve finansman açısından da hazırlaması gerekiyor. GCoM ve MLGP4Climate ile geliştirdiğimiz iş birliği, Karatay'ın iklim hedeflerini somut projelere, yatırım fırsatlarına ve uygulanabilir çözümlere dönüştürme kapasitesini güçlendiriyor.